

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku
a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní
politiky a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Martin Kuta

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah

<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	3
KOSOVO: SJEDNÁNÍ ASOCIAČNÍ DOHODY, PŘEDČASNÉ VOLBY	3
ALBÁNIE NA CESTĚ KE KANDIDÁTSKÉMU STATUSU	4
FYROM/MAKEDONIE	5
TURECKO: SVOBODA SLOVA NA INTERNETU	5
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	7
UKRAJINA – PREZIDENTSKÉ VOLBY	7
GRUZIE, MOLDAVSKO: ASOCIAČNÍ DOHODA PŘED PODPISEM	10
SUMMIT EU-JAPONSKO	10
FAC: OBNOVA ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE S MADAGASKAREM	11
ESVČ K SITUACI V LIBYI	12
PODPORA PALESTINSKÉMU STÁTU	13
<i>DOKUMENTY SZBP EU</i>	14

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

KOSOVO: SJEDNÁNÍ ASOCIAČNÍ DOHODY, PŘEDČASNÉ VOLBY

Pozadí

Kosovo požívá status potenciální kandidátské země. Za výrazný milník ve vývoji vztahu Unie a Kosova se dá považovat úspěšné sjednání **mezinárodní smlouvy se Srbskem v roce 2013**. Předmětem dohody se stala normalizace vztahů mezi oběma zeměmi. Sjednání dohody proběhlo za účasti unijní Služby pro vnější činnost (ESVČ) a za účasti vysoké představitelky Catherine Ashtonové¹. Na základě podpisu dohody Rada pro zahraniční věci (FAC) v červnu 2013 rozhodla o zahájení vyjednávání o Stabilizační a asociační dohodě (*Stabilisation and Association Agreement, SAA*). V dubnu 2013 doporučila Komise Radě zapojit Kosovo do unijních programů (tomu předcházela také vznik kosovského členství v Evropské bance pro obnovu a rozvoj). V Kosovu působí mise EULEX, jejímž primárním cílem je podpora a budování právního státu. Naposledy v říjnu 2013 vydala Komise zprávu o pokroku Kosova².

Aktuálně

Unie uzavřela jednání s Kosovem o stabilizační a asociační dohodě 2. května³. Stalo se tak po šesti měsících od zahájení rozhovorů. Úspěšné sjednání asociační dohody potvrdil komisař pro rozšíření a politiku sousedství Štefan Füle v Prištině 6. května na zasedání kosovské Národní rady pro evropskou integraci. Zasedání pod vedením kosovské prezidentky Atifete Jahjagové se zúčastnili vysocí představitelé kosovského státu: ministerský předseda Hashim Thaci, ministryně pro evropskou integraci Vlora Citaku, předseda shromáždění Jakup Krasniqi, zástupci politických stran a občanské společnosti. Účastníci zopakovali svoje přesvědčení o směřování Kosova do evropských struktur a jejich snahu o členství v EU⁴. Komisař Füle vyslovil přesvědčení, že dohoda by měla být podepsaná do léta 2015. Mimo to komisař Füle zdůraznil, že je potřeba, aby Kosovo dále pokračovalo v politickém dialogu se Srbskem⁵.

Otázka vztahu k Srbům zůstává i nadále aktuální a vstupuje do každodenní vnitropolitické situace. Mezinárodní společenství se zneklidněním sledovalo snahu kosovské vlády nechat vzniknout vlastní armádu. V očích mezinárodního společenství a srbské strany bylo toto pojmáno jako hrozba pro téměř 100 tisíc etnických Srbů žijících na území Kosova. O návrhu na vznik kosovské armády hlasoval kosovský parlament na počátku května 2014. Z důvodu nepřítomnosti srbských zástupců nebyl vznik odsouhlasen⁶. Kosovský premiér Thaci na to

¹ Sjednání dohody mezi Kosovem a Srbskem viz Přehled SZBP, duben 2013, [ZDE](#). Více informací k sjednané smlouvě viz ESVČ: Serbia and Kosovo reach landmark deal, [ZDE](#).

Na podpis dohody bylo navázáno zahájení přístupových jednání se Srbskem, viz Přehled SZBP, červen 2013, [ZDE](#).

² Evropská komise: Kosovo 2013 Progress Report, 16. 10. 2013, [ZDE](#).

³ Europolitics: „EU concludes SAA negotiations with Kosovo“. Europolitics, 4862, 7. 5. 2014.

Evropská komise: EU-Kosovo: Formal negotiations for a Stabilisation and Association Agreement concluded, 6. 5. 2014, [ZDE](#).

⁴ Ministry of European Integration (mei-ks.net): National Council Confirms the Advancement of Kosovo's European Agenda, 6. 5. 2014, [ZDE](#).

⁵ Úspěšná implementace dohody se Srbskem byla podmínkou, za níž poslanci německého Bundestagu podpořili zahájení přístupových jednání i se Srbskem. Viz Přehled SZBP, červen 2013. Regionální spolupráce a normalizace srbsko-kosovských vztahů se tak stala jednou ze základních podmínek pokračující integrace obou zemí.

⁶ Reuters.com. Kosovo leaders agree early election after vote on army nixed, 6. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

reagoval politickou dohodou s hlavními politickými stranami o rozpuštění parlamentu a vyhlášení předčasných voleb. Ty by se měly uskutečnit 8. června.

Vysoká představitelka Ashtonová prohlásila, že ESVČ zřídí pozorovatelskou misi v Kosovu. Misi povede Roberto Gualtieri, člen Evropského parlamentu ve skupině progresivní aliance socialistů a demokratů (S&D). Tvoří ji dvacet dlouhodobých pozorovatelů. S blížícími se volbami se mise rozroste až na 62 členů. Cílem mise je zhodnocení právního rámce, činnosti volební komise, průběhu předvolební kampaně, činnosti médií, hlasování a sečtení hlasů pro jednotlivé kandidáty⁷. Ashtonová uvedla, že rozhodnutí vyslat volební pozorovatelskou misi souvisí s dlouhodobým úsilím Unie podporovat transparentní a důvěryhodné volby v Kosovu, kterých se budou moci zúčastnit všechny politické proudy⁸.

Rada se 23. května usnesla na prodloužení mise EULEX KOSOVO na další dva roky (viz sekce Dokumenty SZBP).

ALBÁNIE NA CESTĚ KE KANDIDÁTSKÉMU STATUSU

Pozadí

Příhlášku ke členství v Unii podala Albánie v roce 2009. Komise doporučila udělit zemi status kandidátské země v roce 2013, avšak Rada EU toto rozhodnutí v zimě 2013 odsunula až na červen 2014. V současnosti Albánie požívá statusu potenciálního kandidáta na členství. Komise již minulý rok zdůraznila hlavní pilíř reform – boj proti korupci. Ten zahájila vláda ministerského předsedy Ediho Ramy ze Socialistické strany po parlamentních volbách v červenci 2013.

Aktuálně

Kandidátský status Albánie se stal předmětem rozhovorů při pracovní cestě ministerského předsedy Ramyho do Německa v dubnu 2014. Kancléřka Merkelová potvrdila připravenost Německa podpořit kandidátský status při jednání Rady pro všeobecné záležitosti (GAC) v červnu 2014. Merkelová ale odkázala na zprávu o postupu, kterou připraví Komise na červnové zasedání Rady⁹.

Dne 12. května proběhlo v Bruselu setkání EU-Albánie Výboru pro stabilizaci a asociaci. Tohoto zasedání se zúčastnili za albánskou stranu ministr zahraničních věcí Ditmir Bushati, za Unii ministr zahraničních věcí Řecka Evangelos Venizelos jako reprezentant řeckého předsednictví Radě EU a komisař Füle. Za ESVČ se setkání účastnil ředitel západobalkánské sekce Fernando Gentilini. Výbor se zabýval pokrokem, kterého Albánie dosáhla od poslední hodnotící zprávy Komise. Jedná se především o oblast soudnictví, veřejné správy a parlamentních reform. Výbor poznamenal, že by nemělo nic bránit tomu, aby Albánie získala kandidátský status v červnu letošního roku¹⁰. V souvislosti s hodnotící zprávou, kterou zmiňovala i kancléřka Merkelová, uvedl po jednání výboru komisař Füle, že země se svými závazky zdárně postupuje. Füle zmínil viditelný pokrok v oblasti soudnictví, boje proti korupci a organizovanému zločinu. Dále uvedl, že získání kandidátského statusu na červnovém jednání Rady by nemělo nic stát v cestě¹¹.

⁷ Blíží informace o misi společně s jejími zprávami viz EU Election Observation Mission Kosovo 2014, [ZDE](#).

⁸ ESVČ: EU to observe elections in Kosovo, 20. 5. 2014, [ZDE](#).

⁹ Balkaninsight.com. Merkel Hedges Bets on Albania's EU Candidacy, 2. 4. 2014, [ZDE](#).

¹⁰ Rada EU: Sixth meeting of the Stabilisation and Association Council between Albania and the EU, 12. 5. 2014, [ZDE](#).

¹¹ Evropská komise: Statement of Commissioner Füle after the meeting of the EU-Albania Stabilisation and Association Council, 12. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

FYROM/MAKEDONIE

Pozadí

Bývala jugoslávská republika Makedonie (FYROM) se stala zemí s kandidátským statutem v roce 2005. Ačkoli pokračuje další integrace země do evropských struktur (naposledy v roce 2009 byl zaveden bezvízový styk pro makedonské občany do Schengenu), Rada ještě neschválila zahájení přístupových jednání. Děje se tak kvůli tomu, že makedonské přístupové rozhovory blokuje Řecko kvůli názvu země. K Řecku se přidalo rovněž Bulharsko¹². Spory s Bulharskem se také dotýkají společné historie a její interpretace¹³.

Aktuálně

Dne 15. května navštívil makedonský prezident Gjorge Ivanov Brusel. Jednalo se o jeho první zahraniční cestu po znovuzvolení v prezidentských volbách¹⁴. Komisař Füle zdůraznil význam pokračujícího úsilí makedonských vysokých představitelů v integraci do evropských struktur. Klade hodnotit makedonské snahy o normalizaci vztahů s Bulharskem. Dále odkázal na předcházející doporučení OBSE o nutnosti dalšího odpolitizování státní správy a s tím souvisejícího oddělení státních a stranických aktivit¹⁵. Füle také zmínil důležitost vyváženého zpravodajství, které se stalo tématem v souvislosti s prezidentskými a parlamentními volbami¹⁶.

Füle a Ivanov se shodli na nutnosti dalších konzultací, které by měly následovat v nejbližších měsících.

TURECKO: SVOBODA SLOVA NA INTERNETU

Pozadí

Turecko získalo kandidátský status již v roce 1999; od roku 2005 probíhají přístupová jednání v jednotlivých kapitolách. Přistoupení země do Unie zdržují jak některé členské státy, tak i odmítavý postoj části turecké politické reprezentace. Ze strany Unie je Turecku dána podmínka, podle které musí změnit svůj postoj k řešení kyperské otázky a ukončit okupaci části ostrova. V souvislosti s nedávnými komunálními volbami a nadcházejícími prezidentskými volbami se uchýlil premiér Erdogan k zásahům do svobody slova omezením některých služeb na internetu. Za tento krok bylo Turecko ze strany Unie kritizováno. Kromě vlastních přístupových jednání probíhají se zemí také jednání o vízové liberalizaci. Nejnověji se má v červnu diskutovat kapitola 23 Soudnictví a základní práva.

¹² Přehled SZBP, květen 2013, [ZDE](#).

¹³ Euractiv.com. Bulgaria vetoes Macedonia's EU accession talks, 2. 11. 2012, [ZDE](#).

¹⁴ Prezidentské volby se konaly 27. dubna. V nich byl zvolen dosavadní prezident Gjorge Ivanov, když získal 55,3 % hlasů (při 52% volební účasti). Volby se konaly ve stejný termín jako předčasné parlamentní volby. V nich se získal 42,2 % hlasů (61 mandátů) vyhrála středopravicová koalice národní jednoty VMRO-DPMNE, za kterou kandidoval prezident Ivanov. Vítězná politická koalice VMRO-DPMNE představuje konzervativně-nacionalistickou politickou stranu.

Volební výsledky viz [Electionguide.org](#), Macedonia, [ZDE](#).

¹⁵ Evropská komise: Statement following the meeting with the President of the former Yugoslav Republic of Macedonia, 15. 5. 2014, [ZDE](#).

¹⁶ ESVČ: Joint Statement by the Delegation of the European Union and the U.S. Mission, 29. 4. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Aktuálně

V rámci konference o soukromí a obsahu na internetu v tureckém Istanbulu přednesl svůj projev také vedoucí unijní delegace v Turecku Stefano Manservisi¹⁷. Kromě technických aspektů týkajících se internetu jako takového se v projevu také věnoval svobodě slova na internetu v tureckém případě. Manservisi se zabýval nedávným zákazem internetových služeb YouTube a Twitter v Turecku¹⁸. V souvislosti s mezinárodní a evropskou kritikou Manservisi prohlásil, že současný rozvoj informačních technologií představuje nástroj participativní demokracie. Upozornil na nenápadné změny v internetovém právu v Turecku, které směřují k vyšší míře regulace internetové žurnalistiky. Vyzval k přehodnocení některých nedávných kroků tureckého parlamentu a varoval, že by dané kroky mohly vést k návratu před současný stav demokracie a lidských práv v zemi. Manservisi všechny tyto aspekty zmínil v souvislosti s kandidátským statutem Turecka a partnerstvím země s EU.

Vedoucí delegace k situaci ohledně tureckých rozhovorů dále uvedl, že se v současnosti dokončuje znění dodatků k dohodě o zpětném přebírání nelegálních migrantů z Turecka. Daná dohoda je nutnou podmínkou, aby mohla být podepsána další dohoda o vízové liberalizaci. Manservisi poukázal, že Turecko usiluje o přistoupení k Transatlantickému obchodnímu partnerství¹⁹.

V souvislosti s proběhlými volbami do Evropského parlamentu se jednotlivé politické skupiny vyjádřily k přistoupení Turecka. Aliance evropských liberálů a demokratů (ALDE) je toho názoru, že i přes nedávné omezování svobody slova by integrace Turecka měla nadále pokračovat. Podle Evropské sjednocené levice – Severské zelené levice (GUE/NGL) by turecké přistoupení k Unii mělo následovat až poté, co Turecko uzná kurdský národ a vyřeší se otázka Kypru²⁰.

---

¹⁷ Delegation of the European Union to Turkey: Speech by Stefano Maservisi, 21. 5. 2014, [ZDE](#).

¹⁸ Fungování Twitteru bylo po určité době obnoveno zásahem ústavního soudu.

¹⁹ Europolitics: Visa liberalisation for Turks will be a game changer. Europolitics, 4873, 23. 5. 2014.

²⁰ Europolitics: European elections: Enlargement – no or go? Europolitics, 4870, 20. 5. 2014.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

UKRAJINA – PREZIDENTSKÉ VOLBY

Popis problematiky

Dne 11. května proběhla ve východoukrajinských regionech Doněcké a Luhanské oblasti separatisty jednostranně vyhlášená **referenda o nezávislosti**. Ačkoli separatisté byli vyzváni i ruským prezidentem, aby své hlasování posunuli, referenda stejně proběhla. Podle údajů separatistů se při přibližně 90% volební účasti pro vyhlášení nezávislosti vyslovilo 89 % voličů²¹. Volební výsledky nelze porovnat s nezávislými zdroji. Záhy po vyhlášení volebních výsledků se objevily spekulace o volebních machinacích²². Separatisté následně vyhlásili v obou regionech nezávislé republiky, o připojení k Ruské federaci se nepokusili. Ukrajinské vojenské a policejní jednotky označili za okupační síly a požadovali jejich odchod.

Do stále neklidné situace na Ukrajině se postupně zapojila OBSE. Úloha organizace spočívala především v navázání dialogu mezi jednotlivými stranami sporu. Zahájení rozhovorů předcházela separátní jednání s tzv. Ženevskými stranami – Ukrajinou, Ruskem, EU a Spojenými státy. Tato jednání měla podpořit **cestovní mapu OBSE** směřující ke konání prezidentských voleb 25. května. Plán předpokládal čtyři stěžejní pilíře: strany se mají zříct násilí, odzbrojit, zahájit národní dialog a uskutečnit volby. Současný předseda OBSE Didier Burghalter označil dosavadní jednání za úspěch.²³

První **setkání u kulatého stolu** se uskutečnilo 14. května v Kyjevě. Setkání předsedali dva bývalí ukrajinští prezidenti Leonid Kravčuk a Leonid Kučma. Přítomni byli zástupci vládních i opozičních stran, představitelé podnikatelských kruhů, církví a nevládních organizací. Jednání se neúčastnili zástupci separatistů z východní Ukrajiny. Ukrajinští vládní představitelé uvedli, že se další setkání uskuteční na východní Ukrajině. Stalo se tak 17. května. Druhé setkání přineslo ze strany vlády možnost ústupků a ústavních reforem. Těmito reformami by získal východ země daleko větší finanční autonomii. Vláda opět odmítla federalizaci země, kterou nejvíce podporuje Rusko²⁴.

Memorandum o míru a spolupráci

Ještě před konáním prezidentských voleb uvítala Vysoká představitelka Ashtonová **sjednání Memoranda o míru a spolupráci, které přijal ukrajinský parlament 20. května**²⁵. Memorandum představuje politický dokument vyjadřující shodu hlavních politických skupin v zemi. Politické strany se shodly, že je nutné zastavit násilí a použití zbraní. Strany vyzvaly občany k účasti v prezidentských volbách. Dále uvedly, že je nutné zahájit debatu o ústavní

²¹ Reuters.com. Rebels appeal to join Russia after East Ukraine vote, 12. 5. 2014, [ZDE](#).

²² Jednalo se především o machinaci ohledně volební účasti. Některé zprávy naznačovaly, že voliči mohli jít volit i několikrát po sobě.

Setimes.com. Many residents boycott eastern Ukraine referendum, 15. 5. 2014, [ZDE](#).

²³ OSCE.org. Swiss Chairperson-in-Office receives positive responses to OSCE Roadmap, says implementation is well underway, 12. 5. 2014, [ZDE](#).

²⁴ DW.de. Ukraine round table talks end without tangible results, 17. 5. 2014, [ZDE](#).

²⁵ ESVČ: Statement on the adoption of the Memorandum of Peace and Concord by the Parliament of Ukraine, 21. 5. 2014, [ZDE](#).

Záznam z jednání ukrajinského parlamentu dne 20. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

reformně vedoucí 1) k decentralizaci, 2) zaručení rovnováhy mezi parlamentem a prezidentem. S tím souvisí reforma justice, posílení právního státu a boje proti korupci. Memorandum rovněž obsahuje garanci ruskojazyčnému obyvatelstvu jak po stránce jazykové, tak i po stránce uznání menšinového statusu. Strany se v memorandu postavily za jednotný stát²⁶.

Prezidentské volby

Předčasné **prezidentské volby se konaly v neděli 25. května**. Volilo se na území celého státu, lišila se ovšem volební účast v jednotlivých regionech. Zatímco volební účast v západních a centrálních regionech dosáhla až k 60 %²⁷, v Donětské a Luhanské oblasti to bylo jenom méně než 10 %. Podle některých zdrojů byly v těchto oblastech volební místnosti zavřené a voliči se obávali voleb zúčastnit²⁸. Kromě zastrašování voličů a členů volebních komisí lze důvod nízké účasti spatřovat také ve faktu, že pro voliče z východní části země nebyl ani jeden kandidátů přijatelný.

Ve volbách se zejména utkali **dva hlavní kandidáti** – podnikatel a bývalý ministr zahraničí a hospodářství Petro Porošenko a bývalá premiérka Julia Tymošenková. Porošenko vyhrál v prvním kole ziskem 54,7 % hlasů. Druhá Tymošenková získala necelých 13 %. Porošenko má zkušenosti z politiky; pracoval jako ministr zahraničí ve vládě Julie Tymošenkové a figuroval jako jedna z postav tzv. Oranžové revoluce. Porošenko v projevu po svém zvolení vyzdvihl priority, které hodlá po nástupu do úřadu prosazovat. Za první krok k uklidnění situace považuje složení zbraní ze strany východoukrajinských separatistů. Teprve potom je možné diskutovat o možných podobách budoucí decentralizace. Rusko považuje za partnera, se kterým je třeba jednat; neuznal ale ruskou anexi Krymu a proběhlá referenda na východě země. Oznamil také, že hodná vyvolat předčasné parlamentní volby do konce tohoto roku²⁹.

OBSE prohlásila, že i přes nepřívětivou situaci na východě země **volby považuje za legitimní**³⁰. Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov uvedl, že Rusko je připraveno jednat s Porošenkem jako novým a legitimně zvoleným zástupcem Ukrajiny. Prezident Porošenko prohlásil, že má zájem o setkání s představiteli Ruské federace, což by mohlo být zprostředkováno mezinárodním společenstvím (EU); o tuto zprostředkovatelskou úlohu projevil zájem francouzský prezident Francois Hollande.

I nadále probíhají na východě země násilné střety mezi separatisty a ukrajinskou armádou.

Jednání v institucích

Situace na Ukrajině se opět stala předmětem jednání **Rady pro zahraniční věci** dne 12. května. Rada ve svých závěrech³¹ uvedla, že je znepokojena postupující destabilizací východu Ukrajiny proruskými separatisty, kteří pokračují v nezákonném obsazování vládních budov, nedovoleném ozbrojování, porušování nezávislosti médií, únosech a vraždách. Dále vyzvala, aby došlo ke stažení ruských jednotek od rusko-ukrajinských hranic. Rada vyjádřila své přesvědčení o nutnosti konání prezidentských voleb ve stanoveném termínu 25. května a v této souvislosti uvítala vyslání pozorovacích misí OBSE, jíž se zúčastní jednotlivé členské státy. Mise OBSE by měla rovněž v souladu s ženevskými rozhovory monitorovat situaci na celé Ukrajině. V rámci postupného uklidnění situace Rada vyzvala představitele Ukrajiny, aby 1) navrhli plán

²⁶ Anglický překlad textu Memoranda dostupný z webových stránek ukrajinského ministerstva zahraničí, [ZDE](#).

²⁷ OBSE: Statement of preliminary findings and conclusions, 26. 5. 2014, [ZDE](#).

²⁸ ForeignAffairs.com: A vote for normalcy, 26. 5. 2014, [ZDE](#).

²⁹ Reuters.com: Ukrainians back Poroshenko to find way out of crisis, 25. 5. 2014, [ZDE](#).

³⁰ OBSE: Statement of preliminary findings and conclusions, 26. 5. 2014, [ZDE](#).

³¹ Rada EU: Council conclusions on Ukraine, Foreign Affairs Council meeting, 12. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

odzbrojení s pomocí misí OBSE, 2) zajistili práva menšin na celém území Ukrajiny, 3) zahájili politický dialog s opozicí a východoukrajinskými separatisty vedoucí k postupným ústavním změnám a postupné decentralizaci. Rada pověřila ESVC k přípravě konceptu případné civilní mise v rámci SZBP, jejíž aktivita by měla být úzce koordinována s misemi OBSE. I s ohledem na blížící se volby Rada souhlasila s rozšířením kritérií, podle nichž lze osobám a společnostem zmrazit majetek a zakázat cestování. Nově by mělo být možné, aby osoby, které se podílejí na podkopávání ukrajinské celistvosti a nezávislosti, byly na tento seznam zařazeny. V energetické otázce Rada ocenila zahájení rozhovorů mezi Ruskem, Ukrajinou a Unií 2. května ve Varšavě³². Rovněž uvítala podepsání Memoranda o porozumění a Rámcí spolupráce mezi společnostmi Eustream a Uktransgaz umožňujícím zásobovat Ukrajinu plynem ze zemí Unie. Rada však i nadále vyzvala k další reformě energetického sektoru a diverzifikaci zdrojů.

Dne 13. května proběhlo **jednání Komise a ukrajinské vlády** v Bruselu³³. Komise částečně zopakovala závěry Rady z předchozího dne. Obě strany diskutovaly možnosti, kterými může Komise pomoci reformnímu úsilí současné vlády na Ukrajině. V této souvislosti Komise podepsala s ukrajinskou vládou Smlouvu o financování reformy státní správy, podle které Ukrajina dostane 365 milionů eur³⁴. Významným tématem se stala také otázka energetické bezpečnosti a reformy energetického sektoru. Za zvláště významnou označila Ukrajina pomoc Unie v otázce modernizace produktovodů. Komise ocenila postup reformních zákonů ukrajinským parlamentem; tyto zákony umožňují zavést bezvízový styk Ukrajiny s Unií³⁵.

Energetická bezpečnost Unie se stala předmětem jednání na setkání ministrů energetiky (hospodářství) v Aténách 15. a 16. května. Ministři se shodli, že je nezbytné vytvořit nový společný rámec pro energetickou politiku. Jako hlavní cíle tohoto rámce ministři vyzdvihli snižování spotřeby, zvýšení energetické účinnosti, vytvoření jednotného trhu energií, vybudování infrastruktury a zajištění propojení všech států³⁶.

Dne 23. května komisařka pro vnitřní záležitosti Cecilia Malmströmová oznámila, že navrhne Komisi schválení přechodu do **druhé fáze akčního plánu vízové liberalizace** s Ukrajinou³⁷. Podle vyjádření Malmströmové ukrajinská strana pokročila v přijímání a zavádění důležitých zákonů v oblastech ochrany dokumentů a osobních údajů, azylu, protikorupčních a protidiskriminačních opatření s ohledem na bezvízový styk. O přechodu do druhé fáze rozhodla Komise 27. května. Komise rovněž vydala zprávu pro Evropský parlament a Radu o postupu prací akčního plánu vízové liberalizaci s Ukrajinou³⁸.

K **prezidentským volbám** se vyjádřil předseda Evropské rady H. Van Rompuy a předseda Evropské komise J. M. Barroso. Oba přivítali konání prezidentských voleb a konstatování OBSE, že volby proběhly podle demokratických principů. Zmínili také spolupráci s novým

³² Jednalo se o třístranné setkání, jehož cílem bylo vyřešit situaci ohledně dodávek ruského plynu na Ukrajinu. Setkání skončilo nezdarem, neboť ruská strana setrvala na své pozici a i nadále požaduje splacení dluhu ve výši 2,5 mld. eur a zaplacení zálohy za červen do 31. května.

Euractiv.com. Trilateral gas talks with Russia fail, 5. 5. 2014, [ZDE](#).

³³ Evropská komise: Joint statement after the meeting between the European Commission and the Ukrainian Government, 13. 5. 2014, [ZDE](#).

³⁴ Viz Přehled SZBP, duben 2014.

³⁵ Projednávání těchto zákonů proběhlo na plenárním zasedání parlamentu dne 13. 5. 2014. Viz Rada.gov.ua: Plenary meetings on May 13, 2014, 13. 5. 2014, [ZDE](#).

³⁶ Europolitics: States speak as one to defend EU energy security. Europolitics, 4869, 17. 5. 2014, s. 4.

³⁷ Evropská komise: Commissioner Malmström welcomes progress in the visa liberalisation process with Ukraine, 23. 5. 2014, [ZDE](#).

³⁸ Evropská komise: Report from the commission to the european parliament and the council, 27. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

ukrajinským prezidentem a ocenili pozici Ruské federace, která volby a nového prezidenta uznává³⁹.

Zavedení a změny sankcí viz sekce Dokumenty SZBP.

GRUZIE, MOLDAVSKO: ASOCIAČNÍ DOHODA PŘED PODPÍSEM

Popis problematiky

Gruzie a Moldavsko jsou zahrnuty do Východního partnerství. Gruzie je v současnosti nejdále v procesu integrace do evropských struktur ze všech kavkazských republik Východního partnerství. Moldavsko dlouhodobě usiluje o integraci nejen v rámci Východního partnerství, ale také do Unie jako takové. Pro Unii se obě země staly symbolickým částečným úspěchem projektu, které vyrovnávají neúspěch politiky sousedství v Arménii a na Ukrajině, potažmo v případě Arménie určitý odklon politické reprezentace od spolupráce s Unii⁴⁰.

Jednání v institucích

Dne 13. května navštívil předseda Evropské rady H. Van Rompuy moldavský Kišiněv. Se současným premiérem Iurie Leancou diskutovali vztahy Unie s Moldavskem. Van Rompuy prohlásil, že na červnovém summitu Evropské rady 27. června bude připravena k podpisu asociační dohoda a hluboká a všeobecná dohoda o volném obchodu (AA/DCFTA). Van Rompuy také zmínil nedávné úspěchy moldavské politické reprezentace zahrnující bezvízový styk s Unii. S premiérem Leancou diskutovali vnitro a mezinárodněpolitickou situaci. V souvislosti s Ukrajinou a děním na Krymu se věnovali také otázce Podněstří – autonomní oblasti v Moldavsku, která není plně pod kontrolou ústřední vlády. Van Rompuy zdůraznil, že řešení této otázky by mělo i nadále probíhat ve formátu 5+2 rozhovorů⁴¹. Dále podpořil územní jednotnost státu (Podněstří a Gaugázie). Jakkoli složitá situace ohledně Podněstří by neměla mít vliv na podepsání asociační dohody⁴².

Dne 14. května navštívil Van Rompuy také gruzínské Tbilisi. Na setkání s gruzínským premiérem Irakli Garibašvilim uvedl, že stejně jako v případě Moldavska bude asociační dohoda spojená s obchodní dohodou (AA/DCFTA) připravena k podpisu 27. června v Bruselu na summitu Evropské rady. Vedle toho Van Rompuy zdůraznil, že Unie stojí za Gruzii ohledně teritoriální jednotnosti a vyzdvihl rovněž pozitivní vliv unijní Monitorovací mise, která v Gruzii působí⁴³.

³⁹ Evropská komise: Joint statement by President Van Rompuy and President Barroso on the Presidential elections in Ukraine, 26. 5. 2014, [ZDE](#).

⁴⁰ Přehled SZBP, prosinec 2013, [ZDE](#).

⁴¹ Jedná se o formální jednání Ruska, Ukrajiny, Moldavska, Podněsterské republiky, Spojených států, OBSE a EU, které bylo zahájeno v roce 2006. V roce 2011 došlo k obnovení těchto rozhovorů.

OBSE: Mise v Moldavsku, [ZDE](#).

⁴² Evropská rada: Statement by President Herman Van Rompuy following his meeting with Moldovan Prime Minister Iurie Leanca, 13. 5. 2014, [ZDE](#).

⁴³ Evropská rada: Statement by President Herman Van Rompuy following his meeting with Georgian Prime Minister Irakli Gharibashvili, 14. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

SUMMIT EU-JAPONSKO

Popis problematiky

Japonsko je druhým největším obchodním partnerem Unie v prostoru východní Asie. Vzájemné vztahy a společné oblasti zájmů jsou definovány v dokumentu Akční plán spolupráce EU-Japonsko sjednaném na summitu obou zemí v roce 2001. Tento plán nejen reflektuje postupující globalizaci a potřebu spolupracovat napříč kontinenty, ale také stanovuje čtyři základní oblasti, v nichž Unie a Japonsko chtějí spolupracovat. Jedná se o podporu míru a bezpečnosti, obchodu, řešení globálních a celospolečenských výzev a posilování kulturního porozumění⁴⁴. V březnu 2013 Unie začala s Japonskem vyjednávat sjednání hluboké a všeobecné dohody o volném obchodu (DCFTA).

Jednání v institucích

V Bruselu se 7. května sešel japonský premiér Shinzo Abe s předsedou Evropské rady Van Rompuyem a předsedou Evropské komise Barrosem. Lídři diskutovali aktuální bezpečnostní situaci v Evropě a také v prostoru východní Asie. Strany zmínily bezpečnostní spolupráci v obou regionech, trendy v bezpečnostní politice (zákaz zbraní hromadného ničení, vznik středoasijské zóny zákazu zbraní hromadného ničení). Tato témata jsou velice živá s ohledem na neustávající napětí ohledně severokorejského jaderného programu. Další tématem z hlediska bezpečnosti se stala otázka územních sporů ve východní Asii a nutnost zajistit bezpečnou námořní a vzdušnou dopravu. Vedle toho se představitelé zabývali také možnostmi další spolupráce. Zmíněny byly dvě dohody, a to dohoda o ekonomickém partnerství (spojená s s dohodou o volném obchodu) a dohoda o strategickém partnerství, která by umožnila hlubší politickou spolupráci obou stran⁴⁵.

Van Rompuy na tiskové konferenci zmínil společné úsilí v boji proti námořnímu pirátství. Tato spolupráce obou zemí je situována do prostoru Západoindického oceánu. Ohledně mezinárodní politiky Van Rompuy zmínil situaci na Ukrajině a možnosti, kterými disponuje skupina G7 k vyvinutí dostatečného a účinného tlaku na Rusko⁴⁶. Summit zemí skupiny G7 by se měl sejít letos v červnu v Bruselu.

FAC: OBNOVA ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE S MADAGASKAREM

Popis problematiky

Vojenské puče v ostrovním státě začaly již v roce 2009. Tehdy došlo k vyhnání prezidenta Marca Ravalomanana jeho protivníkem Andryho Rajoeliny. Ravalomanana nesl odpovědnost za zabití 30 civilistů prezidentskou stráží během opozičních protestů v únoru 2009. V roce 2010 došlo k opačnému puči, kdy vojenské jednotky pod vedením generála Noela Rakotonandrasana od moci odstavily Rajoelinu⁴⁷. V návaznosti na tyto události přijala Unie rozhodnutí o pozastavení rozvojové spolupráce s Madagaskarem. Humanitární pomoci se zákaz nedotkl.

⁴⁴ Akční plán spolupráce EU-Japonsko 2001, [ZDE](#).

⁴⁵ Rada EU: EU and Japan Acting together for Global Peace and Prosperity, 22nd EU-Japan Summit, 7. 5. 2014, [ZDE](#).

⁴⁶ Evropská rada: Press remarks by President of the European Council Herman Van Rompuy, following the 22nd EU-Japan summit, 7. 5. 2014.

⁴⁷ Jurist.org. Madagascar faces coup attempt during constitutional referendum, 18. 11. 2010, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Jednání v institucích

Rada pro zahraniční věci (FAC) na svém zasedání 19. května plně obnovila rozvojovou spolupráci s Madagaskarem⁴⁸. Rada své rozhodnutí zdůvodnila konáním prezidentských a parlamentních voleb v roce 2013, které byly monitorovány unijními misemi a znamenaly návrat k právnímu státu. Na volbách se shodli dva předchozí političtí oponenti – Rajoelino a Ravalomanana. Vysoká představitelka Unie pro SZBP rozhodnutí Rady přivítala. Komisař pro rozvojovou spolupráci Andris Piebalgs prohlásil, že rozhodnutí vyjadřuje odhodlání EU podílet se na rozvoji země. Cílem pomoci má být zvýšení životní úrovně a ochrana před chudobou nejvíce zranitelných skupin obyvatelstva. Komisař Piebalgs se chystá na návštěvu země v červnu. Finanční prostředky vyhrazené pro Madagaskar pro léta 2014–2020 by měly do země začít proudit v následujících týdnech.

Rada na témže zasedání přijala závěr, ve kterém vyzdvihuje nový přístup v rozvojové spolupráci. Nově se má mnohem více brát v potaz otázka lidských práv v jednotlivých zemích. Podmíněnost respektu lidských práv se tak stává základním pilířem unijní rozvojové spolupráce. Rada rovněž zdůraznila nutnost politického dialogu se všemi relevantními aktéry v jednotlivých státech⁴⁹.

Rada se zabývala rozvojovou pomocí ve Středoafričské republice a Jižním Súdánu⁵⁰.

ESVČ K SITUACI V LIBYI

Popis problematiky

V roce 2011 proběhla v zemi občanská válka, do jejíhož řešení se zapojila také OSN. V Libyi po těchto událostech proběhly parlamentní volby, v nichž uspěly liberální politické síly a naopak islamistické skupiny nezískaly výraznější vliv⁵¹. Situace však stále nesla rysy neukotvenosti demokratických procedur a slabé institucionalizace politického systému. Rok 2013 přinesl zhoršení bezpečnostní situace. V říjnu 2013 byl unesen libyjský premiér Ali Zeidan. Spíše než teroristický akt islamistických skupin se pravděpodobně jednalo o pokus o puč⁵². Události ukázaly, že libyjská centrální vláda, která byla ochotná spolupracovat s Uníí a Spojenými státy, čelila vnitrostátním politickým problémům. Vedle jednotlivých politických skupin, které získávají na vlivu (Muslimské bratrstvo disponuje většinou v parlamentu), dochází k prostorové diferenciaci, kdy jednotlivé regiony (Misrata, Bengházi, Alzintan) usilují o větší autonomii. Současná politická situace se tak skládá z více konfliktů naráz⁵³. Politická reprezentace v parlamentu nebyla schopná se shodnout na znění nové ústavy, kterou měl parlament podle cestovní mapy z roku 2011 do letošního února představit⁵⁴. Na jaře 2014 premiér Zeidan rezignoval v reakci na zablokovanou politickou situaci a poté, co ozbrojené povstalecké skupiny zcizily severokorejský tanker plný ropy⁵⁵. Vznikla přechodná vláda Abdulláha al-Tháního, která má zemi dovést k předčasným volbám, které by se měly konat 25. června.

Do takto komplikované politické situace zasáhla armáda, která pod vedením generála Belqasim Haftara, zahájila „protiteroristickou operaci“ s cílem získat pod kontrolu islamistickou baštu

⁴⁸ Rada EU: EU fully resumes development cooperation with Madagascar, 19. 5. 2014, [ZDE](#).

⁴⁹ Rady EU: Council conclusions on a rights-based approach to development cooperation, encompassing all human rights, 19. 5. 2014, [ZDE](#).

⁵⁰ Rada EU: Rada jednala o rámci EU pro oblast rozvoje po roce 2015, 19. 5. 2014, [ZDE](#).

⁵¹ Přehled SZBP červenec 2012, [ZDE](#).

Srovnej též ECFR.eu: Europe's role in the Arab Spring, 26. 9. 2012, [ZDE](#).

⁵² ECFR.eu: Libya: what can Europe do?, 10. 10. 2013, [ZDE](#).

⁵³ Eurasiareview.com: Libya in chaos: between tribalism and federalism – analysis, 23. 4. 2014, [ZDE](#).

⁵⁴ Foreignpolicy.com: February is a make-or-break month for Libya, 6. 2. 2014, [ZDE](#).

Srovnej též OpenDemocracy.net: Libya: the long road ahead, 19. 8. 2013, [ZDE](#).

⁵⁵ Reakci na tuto situaci ze strany EU viz sekce Dokumenty SZBP.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Bengházi⁵⁶. Kvůli dominanci Muslimského bratrstva v parlamentu generál Haftar obsadil 19. května parlament, který následně suspendoval. Parlament 25. května vyslovil důvěru premiéru Ahmedu Maiteeqovi, kterého podporuje Muslimské bratrstvo⁵⁷. Za současného stavu armádní jednotky reprezentují sekularizovanou část společnosti, zatímco většina v parlamentu představuje islamistický proud společnosti.

Jednání v institucích

Vysoká představitelka C. Ashtonová vyjádřila znepokojení z nastalé situace a vyzvala obě strany konfliktu, aby řešení nacházely politickým dialogem. Za zásadní Ashtonová uvedla spolupráci všech stran s misí OSN UNSMIL (*United Nations Special Mission in Libya*). Vyzvala libyjské představitele ke konání parlamentních voleb v brzkém termínu. Stabilní Libye je důležitá i pro stabilitu širšího regionu Středomoří, o což Unie usiluje⁵⁸.

Dne 24. a 25. května navštívil Libyi zvláštní vyslanec ESVČ Bernardino Leon⁵⁹. Navštívil v té době ještě premiéra Abdulláha al-Tháního a diskutoval s ním politickou a bezpečnostní situaci v zemi. Zopakoval závěry Vysoké představitelky Ashtonové o nutnosti zdržet se násilí. Leon také vyzvedl nutnost dosáhnout politické dohody zahrnující všechny zúčastněné strany.

PODPORA PALESTINSKÉMU STÁTU

Popis problematiky

Vznik vlastního Palestinského státu je dlouhodobým úsilím mezinárodního společenství a zároveň podle Unie jediným možným řešením politické situace na Blízkém východě. Nové kolo rozhovorů mezi Státem Izrael a Palestinskou samosprávou bylo zahájeno v červenci 2013. V nedávné době došlo k přerušení těchto rozhovorů z izraelské strany. Rovněž Spojené státy ústy prezidenta B. Obamy oznámily přestávku v rozhovorech.

Jednání v institucích

Komisař pro rozšiřování a politiku sousedství Š. Füle oznámil, že Unie v roce 2014 poskytne Palestinské samosprávě celkem 200 milionů eur. Peníze mají být použity na fungování institucí Palestinské samosprávy a vytvoření sociální záchranné sítě pro uprchlíky (zde se jedná o příspěvek pro Úřad OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě, UNRWA). Prostředky mají být poskytnuty především s ohledem na krizi financování aktivit UNRWA a Palestinské samosprávy. UNRWA navíc čelí přílivu uprchlíků ze Sýrie⁶⁰.

Rada také prodloužila mandát mise EU BAM Rafáh (viz sekce Dokumenty SZBP).

⁵⁶ Middle-east-online.com: Renegade Libya general warns Libya has become terror hub, 22. 5. 2014, [ZDE](#).

⁵⁷ TheGuardian.com: Libya's Maiteeq wins congress confidence vote after militia threats, 25. 5. 2014, [ZDE](#).

⁵⁸ ESVČ: Declaration on behalf of the European Union on the situation in Libya, 24. 5. 2014, [ZDE](#).

⁵⁹ ESVČ – EU Delegation to Libya: The EU High Representative's Special Envoy for Libya, Mr Bernardino Leon, visited Libya, 26. 5. 2014, [ZDE](#).

⁶⁰ Evropská komise: EU announces new support for the Palestinian people, 28. 5. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Rozhodnutí Politického a bezpečnostního výboru EUTM Mali/2/2014 o přijetí příspěvků třetích států na vojenskou misi Evropské unie s cílem přispět k výcviku malijských ozbrojených sil (EUTM MALI) – [9422/14](#)

Datum: 8. 5. 2014

Typ dokumentu: Rozhodnutí Politického a bezpečnostního výboru

Obsah dokumentu: Mise EU v Mali byla založena v lednu 2013. Předchozím rozhodnutím politického a bezpečnostního výboru bylo její působení prodlouženo až do května 2016. Dle Rozhodnutí Rady 2013/34/SZBP je Politický a bezpečnostní výbor pověřen upravovat rozhodnutí týkající se příspěvků třetích států na vojenské operace. Politický a bezpečnostní výbor přihlédl k doporučení Vojenského výboru a příspěvky Gruzie, Moldavska a Černé Hory přijal a prohlásil je za významné. Zároveň ale Výbor zprostil tři zmiňované země od nutnosti dále přispívat do rozpočtu operace EUTM Mali.

Závěry Rady o zahájení dialogu o lidských právech s Myanmarem/Barmou – [9690/14](#)

Datum: 12. 5. 2014

Typ dokumentu: Závěry Rady

Obsah dokumentu: V souvislosti s obecnými zásadami Evropské unie nutnými pro dialog o lidských právech a s ohledem na nutnost posilovat vztahy mezi Unií a Myanmarem/Barmou Rada stanovila zásady pro dialog o lidských právech mezi EU a Myanmarem/Barmou. Tyto zásady obsahují společný zájem Unie a mezinárodního společenství o podporu lidských práv. Rozvoj lidských práv v zemi má být spojen s rozvojem občanské společnosti. Unie může poskytnout informace a osvědčené postupy, technické, finanční poradenství. Dialog respektuje vnitřní suverenitu barmské státní moci. Průběh dialogu bude zajišťovat delegace ESVČ; setkání se mají konat jednou ročně, střídavě na území Unie a Myanmaru/Barmě. Témata dialogu představují jednak základní otázky mezinárodněprávního rámce ochrany lidských práv v zemi, jednak konkrétní otázky (trest smrti, političtí vězni, menšinová práva, svoboda sdružování, projevu, sdělovacích prostředků, práva žen, ochrana dětí a civilního obyvatelstva v ozbrojených konfliktech).

Závěry Rady o mírovém procesu na Blízkém východě – [9694/14](#)

Datum: 12. 5. 2014

Typ dokumentu: Závěry Rady

Obsah dokumentu: V červenci 2013 inicioval americký ministr zahraničí John Kerry nové kolo rozhovorů mezi Státem Izrael a Palestinci, jejichž cílem mělo být vyřešení politické situace v oblasti. V nedávné době došlo k přerušení těchto rozhovorů z izraelské strany. Důvodem k tomu byl fakt, že palestinská strana oznámila vytvoření společné palestinské vlády. Tuto vládu měly tvořit dvě soupeřící frakce – Fatah a Hamas. Mělo dojít rovněž k zahrnutí Hamasu do Organizace pro osvobození Palestiny, politické síly, která vede Palestinskou samosprávu. Hamas ovšem neuznává existenci Státu Izrael a z tohoto i dalších důvodů americká strana považuje Hamas za teroristickou organizaci. V danou chvíli se z procesu stáhly také Spojené státy. Vysoká představitelka Unie pro SZBP C. Ashtonová se dříve k této události vyjádřila pozitivně, vyzvala

---

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

ale palestinskou stranu, aby i nadále Organizace pro osvobození Palestiny uznala existenci Státu Izrael⁶¹.

Rada se v závěrech vyjádřila, že je nedávným vývojem znepokojena. Jako jediné možné řešení stále zůstává vyřešení situace vytvořením dvou států. Všechny zúčastněné strany Rada vyzývá, aby se zřekly jiného než politického řešení vedoucího k dvoustátnímu uspořádání. Rada nepřímo vyvinula tlak na palestinskou stranu tím, že za jediného reprezentanta Palestinců považuje prezidenta Mahmúda Abbáse. Vyjádřila ovšem potěšení z vnitropalestinského usmíření.

Závěry Rady o vývoji politiky Evropské unie vůči arktické oblasti – [9746/14](#)

Datum: 13. 5. 2014

Typ dokumentu: Závěry Rady

Obsah dokumentu: Unijní angažmá v arktické oblasti je upraveno předchozí Strategii EU v Arktidě⁶². V březnu 2014 přijal Evropský parlament usnesení⁶³, ve kterém vyzdvihuje vzrůstající vliv oblastí v celosvětové politice a také apeluje na Unii, aby zvýšenou aktivitou Komise a ESVČ zajistila adekvátní unijní aktivity v Arktidě. Ze strategického hlediska parlament konstatoval, že prostor severního pólu musí být i nadále považován za mezinárodní vody. Rada toto usnesení přivítala. Dále uvedla, že prostor má kromě hospodářského významu také význam v ochraně životního prostředí (a s tím spojenými změnami klimatu). Změny klimatu a jejich pochopení jsou podle Rady zásadní, a proto by na jejich výzkum měla Unie vyčlenit více finančních prostředků. Rada vyzvala Komisi a vysokou představitelku Ashtonovou ke zvýšené míře zapojení Unie do regionální spolupráce; i nadále ale preferuje status pozorovatele v Arktické radě. Unijní politika v arktické oblasti má být prováděna v rámci partnerství Severní dimenze.

Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě - Prvky strategie EU v Afghánistánu na léta 2014–16 – [9467/14](#)

Datum: 21. 5. 2014

Typ dokumentu: Sdělení Evropskému parlamentu a Radě

Obsah dokumentu: Rekonstrukce Afghánistánu dále pokračuje. Pro úspěšné dokončení procesu budování institucí civilní správy je nutné poskytovat další finanční prostředky na jejich rozvoj. Rozvoj civilních institucí je důležitý z hlediska přežití státních struktur po odchodu mezinárodních ozbrojených jednotek ze země. Ústředním cílem Unie pro rozvoje afghánské demokracie je stabilita, bezpečnost a mír v dané oblasti. S tím souvisí budování civilní policie a sjednávání mezinárodních smluv (podpora politické a hospodářské spolupráce se sousedními zeměmi). Dále se jedná o hospodářský rozvoj a rozvoj jednotlivce, dodržování lidských práv se zaměřením na práva žen a dětí. V oblasti podpory demokracie je prioritou stanovení volebního systému, který umožní konání parlamentních voleb v roce 2015. Podpora právního státu má být zajištěna také vyšší mírou vnitrostátní odpovědnost institucí parlamentu. Boj proti korupci a posilování kapacity státní správy jsou další priority. V oblasti hospodářské politiky se klade důraz na efektivní vynakládání veřejných finančních prostředků. Dále je potřeba zajistit hospodářský rozvoj venkova a chránit nejzranitelnější vrstvy obyvatelstva.

⁶¹ EEAS: Statement by EU High Representative Catherine Ashton on the latest developments in the Middle East Peace Process , 27. 4. 2014, [ZDE](#).

Srovnej též ECFR.org: Three things Europe can do to support the Middle East Peace Process, 1. 5. 2014, [ZDE](#).

⁶² EEAS: European Union strategy for the Arctic, [ZDE](#).

⁶³ Evropský parlament: Resolution on the EU strategy for the Arctic, 12. 3. 2014, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz